

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

TWEEDE KAMER

openbare zitting van 10 mei 2016

Inzake SBT137

de heer X, advocaat met kantoor te ...

verschijnend in persoon
bijgestaan door zijn raadsman mr. Y, advocaat te ...

op klachtdossier overgemaakt door:

de **Stafhouder van de Orde van Advocaten te ...**

en op vordering van :

de **Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten van de Nederlandstalige Ordes
van het rechtsgebied Brussel**

I. Procedure

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 heeft de Stafhouder van Orde van Advocaten te ... mr. X ter kennis gebracht dat ambtshalve een tuchtonderzoek te zijnen laste werd geopend.

Mr. O – lid van de Raad – werd als onderzoeker aangesteld.

Op 8 oktober 2015, per drager, schrijft mr. X aan de Stafhouder *“bijgevolg zal ik niet ingaan op een eventueel verzoek tot onderhoud vanwege Mr. O, doch benadruk dat zulks niet aanzien mag worden als enig gebrek aan eerbied, van mijnentwege, voor het ambt van Stafhouder, en in het algemeen, voor de schragende regels van mijn beroep”*

In zijn brief van 8 oktober verwijst mr. X naar een tuchtonderzoek ingesteld door Stafhouder Z in verband met de permanente vorming voor de jaren 2012 en 2013, zijn reactie daarop van 8 april 2014 en het feit dat het onderzoek daarna tot de verjaring van de feiten is stilgelegd.

Mr. X herinnert er aan dat hij de Stafhouder daar reeds op 22 april 2015 attent op maakte in een schrijven per drager van die datum, schrijven waaraan zijn reactie aan Stafhouder Z d.d. 8 april 2014 was bijgevoegd.

Mr. X herhaalt de redenen die hij inroept (en inriep tegenover Stafhouder Z) om zijn gebrek aan punten te verklaren en die volgens hem “*aanleiding hadden dienen te geven tot een vrijstelling*” (p. 1, punt 1, eerste streepje): een uiterste niche praktijk (raakvlak Europees en intellectueel recht) waar de permanente vorming anders dient te gebeuren dan via cursussen door het OVB georganiseerd of erkend, en de overschakeling naar een solo praktijk gespreid tussen Parijs en Brussel.

Mr. X voert ten opzichte van de Stafhouder aan dat het stilleggen leidend tot verjaring van het tuchtdossier aanhangig gemaakt door Stafhouder Z daaromtrent een nieuw juridisch feit creëert waaraan niet kan worden voorbijgegaan en beroept zich op het beginsel van bescherming van gewettigde verwachtingen (legitimate expectations), het verbod op discriminatie, en het evenredigheidsbeginsel.

Mr. O sluit haar onderzoek af met een verslag van 10 december 2015.

Voor de enige in de dagvaarding weerhouden betichting, het niet voldoen aan de permanente vorming is het besluit dat mr. X voor het gerechtelijk jaar 2013-14 geen punten heeft behaald in plaats van de vereiste 16, en dus niet aan zijn wettelijke verplichtingen heeft voldaan. Inbreuken tijdens de periodes voordien zijn verjaard.

Bij aangetekend schrijven van 29 februari 2016 werd mr. X gedagvaard om te verschijnen voor de Tuchtraad op de zitting van 5 april 2016.

Mr. X was op deze zitting in persoon aanwezig en werd bijgestaan door mr. Y.

Mr. O is aanwezig als verslaggever.

De Tuchtraad heeft vervolgens mr. Y als raadsman van mr. X gehoord in zijn pleidooien en de door hem neergelegde conclusie ontvangen.

Mr. X krijgt het laatste woord.

Vervolgens wordt de zaak in beraad genomen en heeft de Tuchtraad beraadslaagd met gesloten deuren met het oog op een uitspraak die werd bepaald op 10 mei 2016.

De procedure werd overeenkomstig art. 457bis Ger. W. in het Nederlands gevoerd.

II. De tenlastelegging

Aan mr. X wordt ten laste gelegd:

Het niet hebben nageleefd van de beroepsverplichtingen in verband met permanente vorming waarvoor het onderzoek werd geopend, en in ieder geval niet te hebben aangetoond op enerlei wijze deze beroepsverplichtingen op de voorgeschreven wijze te hebben opgevolgd.

Inbreuk op de deontologische verplichtingen in verband met de Permanente Vorming zoals voorzien in Hoofdstuk II.3, artikelen II.3.1 tot II.3.6 van de Codex Deontologie voor Advocaten en het niet respecteren van de wettelijke verplichting zoals bepaald in Boek 1, titel 2, Hoofdstuk 5, artikel I.8.35° van het Wetboek Economisch Recht.

III. De beoordeling

1. Toelaatbaarheid

Uit de procedurele voorgaanden blijkt dat het tuchtonderzoek werd geopend binnen de 12 maanden vanaf de kennisname van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om de procedure op gang te brengen overeenkomstig het Ger. W., i.e. 29 september 2015, waar de rapportering voor het gerechtelijk jaar 2013-2014 moest gebeuren uiterlijk op 30 september 2014 (Art. II.3.6 codex).

De oproeping vermeldt de feiten die ten laste worden gelegd.

De tuchtvordering is dus tijdig ingesteld.

2. Nietigheid wegens schending fundamentele rechtsbeginselen

In conclusies neergelegd op 24 maart 2016 vordert mr. X de nietigheid van de procedure op vijf gronden die hierna één voor één worden behandeld:

a. Schending legitieme verwachtingen (vertrouwensbeginsel)

Mr. X voert aan dat voor de jaren 2012/2013 een tuchtonderzoek werd geopend door Stafhouder Z dat evenwel werd stilgelegd tot de verjaring intrad nadat mr. X bij brief van 8 april 2014 had laten weten waarom hij niet kon deelnemen aan de permanente vorming zoals door de OVB georganiseerd (zie hierboven sub II) en waarin hij had gesteld in ieder geval in aanmerking te komen voor vrijstelling:

“Tot besluit – en het zal U niet verbazen – kan ik er mij moreel niet toe dwingen mede te werken aan een tuchtonderzoek dat ik persoonlijk als uitermate beledigend ervaar en dat eenvoudig had kunnen vermeden zijn worden indien hetzij ikzelf vanaf 2011 een vrijstelling had aangevraagd, hetzij, chronologisch, Uzelf, in acht genomen mijn anciënniteit en voorbij en tegenwoordige verwezenlijkingen, passend een persoonlijk informatie bij mij voor het initiëren van een tuchtrechtspleging had opgevraagd of een lid van de raad hiermede had gelast.”

Mr. X gaat er aan voorbij dat het optreden van verjaring ook niets te maken kan hebben met de door hem voor dat jaar (2012/2013) aangevoerde argumenten, en er van het scheppen van legitieme verwachtingen geen sprake kan zijn gezien de korte verjaringsperiode en de hoeveelheid dossiers die uiteindelijk ertoe heeft geleid voor het gerechtelijk jaar 2013/2014 in een eerste en voorafgaand stadium te werken met circulaires.

Bovendien heeft de Stafhouder voorafgaandelijk aan de opening van een tuchtonderzoek mr. X uitgenodigd voor een onderhoud met een lid van de Raad van de Orde – mr. O – om zijn toestand op het gebied van permanente vorming te bespreken, precies zoals mr. X in fine van zijn brief aan Stafhouder Z had gesuggereerd.

Mr. X heeft – zoals blijkt uit het P.V. d.d. 30 april 2015 opgesteld door mr. O – evenwel nagelaten op die uitnodiging in te gaan terwijl – zoals blijkt uit zijn toelichting ter zitting – hij vertrouwd was met de in publieke redevoering door de Stafhouder medegedeelde intentie de permanente vorming stipt op te volgen in het belang van de eer van het beroep.

In die omstandigheden kon mr. X er niet van uitgaan dat de door hem tegenover Stafhouder Z ontwikkelde argumenten, ook al waren ze medegedeeld in bijlage van zijn brief van 22 april 2015 aan de Stafhouder, en ook al liet hij op 8 oktober 2015 na inleiding van het tuchtonderzoek aan de Stafhouder weten dat deze *“aanleiding hadden dienen te geven tot vrijstelling”*, zonder verdere toelichting of formaliteiten tot vrijstelling zouden moeten leiden.

Feit is dat een vrijstelling op de aangegeven gronden nooit formeel is aangevraagd, noch voor het jaar 2013/2014 noch daarvoor.

In die omstandigheden kan mr. X zich niet beroepen op enige schending van legitieme verwachtingen.

b. Ne bis in idem

De huidige procedure is beperkt tot inbreuken op de permanente vorming voor het gerechtelijk jaar 2013/2014.

Het tuchtonderzoek geopend door Stafhouder Z betrof de voorgaande jaren, waarvoor de inbreuken zijn verjaard.

Het betreft hier wel degelijk verschillende feiten en inbreuken, ook al zijn ze van gelijke aard.

c. Schending van het discriminatiebeginsel

Mr. X gaat er aan voorbij dat de circulaire aanpak de voorafgaande fase uitmaakt van het onderzoek naar de naleving van de verplichtingen van permanente vorming door de leden van de balie, om daarna in functie van de gegeven toelichting en gevraagde vrijstellingen op individuele basis al dan niet verder te gaan.

Mr. X heeft daar niet aan willen meewerken en is behandeld zoals ieder advocaat die geen punten permanente vorming heeft behaald voor het jaar 2013/2014 en daarvoor geen vrijstelling heeft gevraagd.

d. Schending van het evenredigheidsbeginsel

De schending van het evenredigheidsbeginsel wordt aangevoerd in verband met de niet toekenning van een vrijstelling in de gegeven omstandigheden.

De Tuchtraad oordeelde hierboven reeds dat er als dusdanig geen vraag van mr. X tot vrijstelling van de verplichtingen in verband met permanente vorming voorligt (II.2.a – supra).

De ingeroepen schending is dan ook zonder voorwerp.

In zoverre de schending van het evenredigheidsbeginsel zijn oorsprong zou vinden in het onderscheid dat mr. X wenst te maken tussen het volgen van permanente professionele vorming op de voorgeschreven wijze enerzijds, welke een minder kritische norm zou uitmaken van de advocatendeontologie dan andere principes, zoals onder meer het beroepsgeheim, de vertrouwelijkheid van briefwisseling etc. en die aangevoerde hogere principes anderzijds, verwerpt de Tuchtraad deze redenering volgens dewelke er sprake is van gebrek aan evenredigheid wanneer de Stafhouder beslist een tuchtvervolgung in te stellen voor een inbreuk op een minder

kritische norm, die dan trouwens ook tot een lichtere sanctie aanleiding zou kunnen geven.

Voor zoveel als nodig verwijst de Tuchtraad ook naar het feit dat aan de Stafhouder een vrijstelling kan worden gevraagd van de verplichting om de permanente vorming te volgen. Nogmaals: er ligt geen vraag van mr. X tot vrijstelling van de verplichtingen in verband met de permanente vorming voor.

e. Motiveringsplicht

Om dezelfde reden kan er geen schending van de motiveringsplicht bestaan in zoverre die betrekking zou hebben op het weigeren van een vrijstelling die niet is gevraagd.

De Tuchtraad besluit dan ook dat de procedure niet is aangetast door enige nietigheid.

3. De betichting

Uit de puntenkaart van mr. X blijkt dat hij voor het gerechtelijk jaar 2013/2013 nul punten heeft verzameld, en er geen rapportering is gebeurd.

Er blijkt uit het dossier eveneens dat er geen vrijstelling als dusdanig werd aangevraagd en dus kon worden bekomen.

Het verlenen van vrijstelling behoort toe aan de Stafhouder (Art. II.3.2. Codex) en maakt geen deel uit van de bevoegdheid van de Tuchtraad.

De inbreuk op Art. II.3.2. en Art. II.3.6 Codex inzake permanente vorming staat dan ook vast.

4. De sanctie

Bij de beoordeling van de zwaarwichtigheid van de feiten en dus van de toe te passen sanctie wenst de Tuchtraad een onderscheid te maken tussen de permanente vorming zoals geregeld in de Codex en de permanente vorming zoals voorzien in het Wetboek Economisch Recht Boek 1, Titel 2, Hoofdstuk 5, Artikel I.8.35° dat stelt dat de beoefenaar van een vrij beroep gehouden is tot permanente vorming.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat mr. X zich niet geïnformeerd zou hebben gehouden over de ontwikkelingen in zijn niche praktijk (raakvlakken Europees en intellectueel recht).

Mr. X stelt dat er in zijn niche praktijk geen seminars worden georganiseerd en dat hij dus in de onmogelijkheid verkeert om het bewijs te leveren van deze permanente vorming.

Er kan enerzijds worden gesteld dat de wijze waarop hij zijn vorming organiseert moeilijk kan weerhouden worden als een aantasting van de eer van het beroep.

Wel heeft de wijze waarop hij heeft geweigerd deel te nemen aan het preliminair onderzoek, en daarna het tuchtonderzoek, naar aanleiding van zijn in gebreke blijven te voldoen aan het bij OVB reglement ingesteld systeem ter bewaking van kwaliteitsvolle

permanente vorming voor de volledige beroepsgroep, samen met zijn in gebreke blijven een vrijstelling te vragen, en daarbij de passende toelichting te geven op het onderhoud waartoe hij is opgeroepen, de bewaking van dit systeem onnodig bemoeilijkt wat dan wel de belangen van het beroep schaadt.

Ook de meest indrukwekkende specialist dient het reglement ter zake te volgen of op tijd en stond een vrijstelling te vragen.

Deze overwegingen leiden de Tuchtraad ertoe de sanctie te beperken tot een waarschuwing om in het vervolg het reglementaire systeem van permanente vorming op de voorgeschreven wijze te volgen en desgevallend tijdig en formeel de gewenste vrijstelling aan te vragen.

5. De kosten

De kosten zijn vervat in de verwijzingsnota van de Stafhouder d.d. 23 februari 2016, komen gegrond voor en werden niet betwist als volgt:

-opening dossier:	50,00 EUR
-aangetekende brief:	15,00 EUR
-kopieën (10 x 0,25):	2,25 EUR

totaal	<u>67,25 EUR</u>
--------	------------------

Zodat Mr. X dient veroordeeld het bedrag van 67,25 EUR aan de Orde van de Balie te ... te betalen.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Gelet op de artikelen 456 e.v. van het Ger. W.;

Rechtsprekende in tuchtzaken, in eerste aanleg, met open deuren en op tegenspraak;

Verklaart de tuchtvordering toelaatbaar;

Verklaart de tenlastelegging bewezen;

Spreekt voor deze tenlastelegging de sanctie van **waarschuwing** uit;

Veroordeelt mr. X bovendien tot de kosten inzake de tuchtprocedure behoorlijk en gedetailleerd vermeld in het aangetekend schrijven van 29 februari 2016 en niet tegengesproken door de beklaagde – voor een totaal bedrag van 67,25 EUR.

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 10 mei 2016.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Frans WOUTERS, voorzitter, advocaat te Leuven,

en de assessoren

Mr. Didier DE VliegHER, advocaat te Brussel

Mr. Patricia CRAET, advocaat te Brussel

Mr. Eric LAEVENS, advocaat te Brussel

Mr. Philip WILLEMYNS, advocaat te Leuven

Was aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak:

Mr. Ludwig EVENS, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven